

Zápisnica zo zasadnutia Predsedníctva Komisie pre rekodifikáciu súkromného práva za spoluúčasti podpredsedníčky vlády a ministerky spravodlivosti Lucie Žitňanskej zo dňa 5. septembra 2017

Dňa 5. septembra 2017 sa v čase od 12.00 hod. v rokovacej miestnosti Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky uskutočnilo zasadnutie Predsedníctva Komisie pre rekodifikáciu súkromného práva (ďalej len ako „Komisia“) za aktívnej účasti podpredsedníčky vlády a ministerky spravodlivosti Lucie Žitňanskej. Cieľom zasadnutia bolo prediskutovanie záverov predošlého zasadnutia (zo dňa 20. apríla 2017) a vytýčenie si ďalších krokov pri tvorbe právnej úpravy Občianskeho zákonníka.

Stretnutia sa zúčastnili:

Podpredsedníčka vlády a ministerka spravodlivosti Slovenskej republiky Lucia Žitňanská

Predseda Komisie: prof. JUDr. Marek Števček, PhD.

Tajomník Komisie: JUDr. Barbora Klúčiková

Členovia Predsedníctva Komisie: JUDr. Jana Bajánková, JUDr. Róbert Dobrovodský, PhD., LL.M., doc. JUDr. Mojmír Mamojka, PhD. ml., JUDr. Soňa Mesiarkinová, JUDr. Marianna Novotná, JUDr. František Sedlačko, PhD., LL.M., JUDr. Marek Tomašovič, PhD., JUDr. Katarína Valová, PhD., prof. JUDr. Peter Vojčík, CSc.

Za MSSR: JUDr. Tímea Mészárosová, Mgr. Tomáš Bunček.

Zasadnutie otvoril predseda Komisie, podľa ktorého je predmetné zasadnutie kľúčové, keďže by malo svojím záverom nastaviť smerovanie prác Komisie resp. jej pracovných skupín do budúcnosti. Po individuálnom stretnutí s pani ministerkou sa predseda Komisie a pani ministerka ustálili na určitých krokoch, ktoré ovplyvnia budúcu tvár úpravy Občianskeho zákonníka. Obaja uviedli, že práve zvolené kroky sú pre úpravu najprospešnejšie.

Následne sa vyjadrila aj pani ministerka, ktorá potvrdila, že je potrebné dohodnúť sa na ďalšom pokračovaní prác Komisie na Občianskom zákonníku. Aprílové zasadnutie Predsedníctva Komisie za aktívnej účasti pani ministerky a predstaviteľov (zástupcov) koalíčných parlamentných strán označila za zmysluplné, keďže aj zástupcovia politických strán diskusiu o budúcej úprave občianskeho hmotného práva ocenili. Rovnako poskytli závery zasadnutia Komisii pohľad aj o hodnotových témach, na ktoré sú zásadne odlišné pohľady. Pani ministerka a pán predseda sa zhodli na tom, že najlepší postup pre prácu Komisie na právnej úprave je neklásť si nezvládnuteľné ciele, ale zamerať sa skôr na zvládnuteľné úlohy. Z minulosti totiž existuje viacero pokusov o rekodifikáciu Občianskeho zákonníka, ktoré boli ale vždy negatívne ovplyvnené napr. aj zmenami vlád (rekodifikácia totiž presahuje rámec jedného volebného obdobia). Je však potrebné si uvedomiť, že ide v mnohých smeroch o ťažké hodnotové otázky, ktoré vo verejnosti vzbudzujú veľké diskusie a emócie, čím sa i ťažšie hľadá širšia podpora v zákonodarnom zbore. Z aprílového zasadnutia je nám však aj vďaka zástupcom poslaneckých klubov jasnejšie, ktoré otázky sú v tomto období stabilizované na *status quo*. Občiansky zákonník však obsahuje i témy, ktoré môžu zaujať odbornú i laickú verejnosť (otázky ľudského tela, osobnostné práva a pod.). Zároveň však pani ministerka vyjadruje presvedčenie, že by bola škoda, ak by sa na všetkých hodnotových otázkach resp. témach nepracovalo. Uvedomuje si, že existujú témy, pri ktorých sa pracovný text dá vypracovať skôr a je zrejme, že riešenia môžu mať

širokú podporu v zákonodarnom zbore. Existujú však i oblasti, ktoré budú vyžadovať dlhšiu prácu a hlbšiu diskusiu. Navrhuje však, aby práce v rámci pracovných skupín nespomaľovali, je potrebné naďalej v každej téme pokračovať podľa načrtnutých pracovných postupov a akonáhle bude mať určitá skupina pripravený záverečný pracovný materiál, môže ho predložiť na organizované odborné diskusie s akademickou a právnickou obcou (rovnako sa však pokúšať otvárať i širšie verejné diskusie). Riešenie v rámci zvolenej otázky sa tak musí dostať do povedomia verejnosti (získať dostatočnú podporu bez ohľadu na to, ako sa menia volebné obdobia). Takéto riešenie môže viesť k tomu, aby sa oblasti právnej úpravy občianskeho práva ďalej vyvíjali so širšou podporou. Pani ministerka ale opätovne uvádza, že nevidí dostatočný priestor pre veľkú rekonštrukciu Občianskeho zákonníka. Finalizované a prediskutované ucelené celky v rámci jednotlivých problémových okruhov je ale namieste predložiť do legislatívneho procesu. Dôjde tak k postupnému modernizovaniu občianskeho práva hmotného *per partes*. Primárne sa tak môže pristúpiť k úprave tých častí, ktoré môžu získať širokú odbornú aj politickú podporu rýchlo (napr. problematika záväzkového práva) a následne k tým témam, ktoré predstavujú hodnotové otázky a potrebujú hlbšiu diskusiu. V závere zdôrazňuje, že jednotlivé pracovné skupiny tak naďalej pracujú podľa pracovných plánov a akonáhle budú schopné predložiť materiál na odbornú a následne i širšiu verejnú diskusiu, Ministerstvo spravodlivosti SR je pripravené tieto diskusie organizovať a podporovať ich. Akonáhle by došlo k uceleniu celého „balíka“, je možné materiál posunúť ďalej do legislatívneho procesu. Ide teda o veľmi pragmatický prístup, ktorý je odolný voči volebným cyklom.

Pán predseda so všetkým súhlasí a dodáva, že ide o jedinú cestu, ktorá prácu a najmä ciele Komisie posunie vpred. Ide primárne o zabezpečenie kontinuity, o nový spôsob, ktorý si predchádzajúce komisie nezvolili, čo mohlo viesť aj k ich neúspechu. Uvedomuje si, že Občiansky zákonník je ten typ kódexu, ktorý bez politickej podpory nemá budúcnosť - ak dokáže Komisia vypracovať ucelené časti, ktoré odborná verejnosť ocení. Ak napr. prax vyžaduje niektoré zmeny urgentne (napr. záväzky), tak vie Komisia takto vypracovanú časť verejnosti predostrieť (rovnako aj žiadané odstránenie dualizmu v súkromnom práve).

Pán Dr. Dobrovodský prezentoval návrh novej spolupráce Komisie so skupinou pre opatrovnícke právo, ktorá sa zaoberá individuálnou právnou úpravou (napr. otázky spôsobilosti na právne úkony, opatrovník a pod.). Pani ministerka sa k predmetnej spolupráci vyjadrila pozitívne. Ide podľa nej totiž o dôležitú resp. kľúčovú otázku.

Členovia predsedníctva sa postupne za svoje pracovné skupiny k predostrenej metodológii vyjadrili, pričom s ňou v závere súhlasili.

Závery zasadnutia:

- Predsedníctvo Komisie sa zhodlo na navrhnutej metodológii.
- Vedúci pracovných skupín oboznámia svoje pracovné skupiny o zvolenej metodológii a jej podpore Ministerstvom spravodlivosti SR. Pracovné skupiny ďalej paralelne pracujú.
- Komisia sa dohodne na najbližších krokoch - primárne upraviť všeobecnú časť záväzkov, identifikovať inštitúty, ktoré by sa mali z Obchodného zákonníka vyňať v prospech všeobecnej úpravy Občianskeho zákonníka, a teda odstrániť dualizmus (prípadne ďalšiu úpravu podľa záverov pracovných skupín).
- Do 2. - 3. týždňov od zasadnutia pripraví Dr. Sedlačko a doc. Mamojka ako vedúci vybraných pracovných skupín základný materiál, ktorý odkonzultuje Predsedníctvo Komisie. Po odsúhlasení návrhu budú následne predmetné pracovné skupiny ďalej pokračovať v dohodnutých krokoch.
- Zvážiť zvolenie plenárneho zasadnutia Komisie.